

Черниш І. В.

к.е.н., доц.,

доцент кафедри менеджменту і адміністрування,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ПРОТИРІЧЧЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

У статті дано оцінку формування та розподілу видатків Державного бюджету України у 2012-2013 рр. задля забезпечення розвитку туристичної галузі з урахуванням регіонального рівня національної економіки, визначено протиріччя їх розпорошеності та необґрунтованого розподілу між різними відомствами центральних органів законодавчої та виконавчої влади, вказано на неефективне використання коштів профільним органом, доведено існування проблеми розподілу видатків без урахування потреб регіонів у розвитку туристичної галузі.

Ключові слова: видатки, державне фінансування, Державний бюджет, регіон, туристична галузь.

Постановка проблеми. Для вирішення проблем розвитку туристичної галузі в Україні необхідно враховувати одну з найважливіших функцій державної політики у галузі на регіональному рівні, а саме: визначення та пріоритетний розвиток туристично-зорієнтованих регіонів із удосконаленням процесу розподілу видатків Державного бюджету України. Реалізація цієї функції ґрунтується на узгодженні інтересів між центральними та регіональними органами виконавчої влади та дозволяє усунути суперечності у сфері міжбюджетних відносин і перерозподілу видатків Державного бюджету України між регіонами, підвищити відповідальності суб'єктів управління на регіональному рівні за розвиток галузі.

Однак, слід констатувати, що саме у формуванні міжбюджетних відносин при розвитку туристичної галузі в Україні на регіональному рівні проявляються певні протиріччя державного регулювання, що дозволяє його визнати неефективним. Такий висновок зроблено на засадах проведеного аналізу державної політики відносно формування видатків Державного бюджету України на розвиток туристичної галузі у 2012-2013 рр.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемою фінансового забезпечення розвитку туристичної галузі в Україні на регіональному рівні займаються такі українські

вчені-економісти, як І. В. Кравчук [1], Ю. Ю. Леонть'єва [2] і В. Ф. Семенов [3], доводячи наступні аргументи: одними з найголовніших проблем розвитку туризму в регіонах, що не дозволяють реалізувати рекреаційно-туристичний потенціал України, є «...невідповідність організаційно-фінансового забезпечення сучасним потребам населення та економіки держави...» [3, с. 41]; недостатність фінансування галузі в регіонах не дозволяє досягти стратегічних пріоритетів її розвитку, забезпечити конкурентні переваги регіону [2, с. 27]; «...надзвичайно негативною тенденцією у туристичній політиці України є те, що, незважаючи на науково-обґрунтований підхід до складання Програми, яка містить важливі заходи, в більшості випадків значна їх частина залишається декларативними внаслідок відсутності фінансування ...» [1, с. 119].

У той же час, за межами об'єкту дослідження цих, та інших учених, які звертають увагу на недостатність фінансового забезпечення розвитку туристичної галузі в регіонах України, залишається такий важливий аспект, як механізм формування та розподілу видатків Державного бюджету України на ці цілі. При цьому, у більшому ступені ми вважаємо необхідним розглядати не стільки недостатність обсягів державного інвестування галузі (у т.ч. – на рівні регіонів), скільки те, яким чином розподіляються ці витрати у заданих обсягах за статтями (кодами) видатків у структурі самого Державного бюджету України.

Формування цілей статті. Метою статті є аналіз формування та розподілу видатків Державного бюджету України на розвиток туристичної галузі в Україні з урахуванням регіонального рівня національної економіки. Для досягнення мети вирішено наступні завдання: проаналізовано структуру видатків Державного бюджету України у 2012-2013 рр.; вказано на необґрунтованість розподілу видатків між різними відомствами; визначено протиріччя між механізмом формування структури видатків та з урахуванням інтересів регіонів щодо розвитку туристичної галузі в Україні.

Виклад основного матеріалу. Для проведення аналізу формування та розподілу видатків Державного бюджету України (далі – Бюджет) на розвиток туристичної галузі в Україні з урахуванням регіонального рівня національної економіки, за кодами видатків Бюджету у 2012-2013 рр. відібрано саме ті, що безпосередньо сприятимуть розвитку туристичної галузі. При цьому, виходячи з призначення того чи іншого виду видатків, виокремлено сферу туристичної галузі, яка, гіпотетично, повинна бути поліпшеною за умови цілеспрямованого використання коштів, які виділено за відповідними кодами їх програмної та функціональної класифікації.

Науковий інтерес викликає доцільність проведення аналізу структури видатків Державного бюджету України на 2012 р. (році, у якому держава приймала учасників Чемпіонату Європи з футболу та, відповідно – більшу кількість іноземних туристів).

Вважаємо, що логічним було б при формуванні видатків Бюджету на цей (2012) рік передбачити у Додатку 5 до нього [4] фінансування відповідних заходів і програм, які реалізуються у регіонах (адміністративно-територіальних одиницях) – містах Київ, Донецьк, Львів, Харків, де проводилися змагання. Але парадоксальним є факт відсутності такого підходу серед «законотворців», що можна визнати суттєвим протиріччям: з одного боку – логічним є централізований розподіл видатків через спеціально утворений для Чемпіонату Європи з футболу у 2012 р. орган «Національне агентство з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів»; з іншого – «непрозорим» є розподіл цих видатків саме через інфраструктурні проекти, які передбачали будівництво споруд, автомобільних доріг та інших інфраструктурних об'єктів у конкретних регіонах, де проводився Чемпіонат «Євро-2012».

Поруч із цим (головним) проблемним питанням, за даними проведеного аналізу структури видатків Державного бюджету України на 2012 рік (табл. 1) визначено й інші.

Аналіз даних таблиці 1 свідчить, що загальна сума видатків, які призначалися для розвитку туристичної галузі склали більше, ніж 1,5%, що обґрунтовується проведенням Чемпіонату Європи з футболу в Україні у 2012 р. На визначені Національним агентством з питань підготовки та проведення Євро-2012 заходи припадає 6181,7 млн. грн., або 1,494% від загальної суми видатків Бюджету за визначеними сферами туристичної галузі. Але, за їх винятком, обсяг усіх інших видатків у загальній сумі склав у 2012 р. лише 309,87 млн. грн., або 0,075%, що є занадто невеликою частиною у структурі витрат Державного бюджету України.

Таблиця 1

Аналіз структури видатків Державного Бюджету України на 2012 рік,
які безпосередньо впливали на розвиток туристичної галузі*

Призначення видатків (коди Бюджету України)	Утримувач коштів за кодами бюджету	Сума, млн. грн.	Частка суми у структурі	
			Загальної суми видатків бюджету, %	Суми, що виділена отримувачу коштів, %
	1	2	3	4
<i>Видатки всього</i>	—	413605,3	100,0	100,0
Загальні витрати на діяльність ВРУ (0111000)	Апарат Верховної Ради України	869,8	0,210	—
у т.ч.:				
фінансова підтримка санаторно-курортного комплексу Управління	—//—	87,1	0,021	10,071

Економіка. Управління. Інновації. Випуск № 2 (12), 2014

справами ВРУ (0111070/0734)				
Загальні витрати на діяльність Державного управління справами	Апарат Державного управління справами	1433,4	0,347	—
у т.ч.:				
фінансова підтримка санаторно-курортних закладів ДУС (0301060/0734)	—//—	125,2	0,030	8,734
збереження природно-заповідного фонду в національних природних парках і заповідниках (0301140/0520)	—//—	53,9	0,013	3,760
Загальні витрати на діяльність Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (2200000)	Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України	27308,8	6,603	—
у т.ч.:				
утримання Апарату Міністерства (2201000)	—//—	25773,0	6,231	94,376
функціонування музеїв (2201270/0824)	—//—	6,7	0,002	0,025
Загальні витрати на діяльність Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України (2750000)	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України	2791,2	0,675	—
у т.ч.:				
проведення протизсувних заходів, інженерного захисту, протиаварійних робіт на території Києво-Печерської Лаври (2751800/0827)	—//—	20,0	0,005	0,717
Загальні витрати на діяльність Державного агентства України з туризму та курортів (3109000)	Державне агентство України з туризму та курортів	6,8	0,002	—
у т.ч.:				
керівництво та управління у сфері туризму та курортів (3109010/0470)	—//—	4,3	0,001	63,235
фінансова підтримка розвитку туризму, створення умов безпеки туристів, розбудови туристичної інфраструктури міжнародних транспортних коридорів та магістралей в Україні (3109020/0470)	—//—	2,5	0,001	36,765

Економіка. Управління. Інновації. Випуск № 2 (12), 2014

Загальні витрати на діяльність Національної академії аграрних наук України (6591000)	Національна академія аграрних наук України	697,6	0,169	—
у т.ч.:				
збереження природно-заповідного фонду в біосферному заповіднику «Асканія-Нова» (6591100/0520)	—//—	10,1	0,002	1,448
Загальні витрати на діяльність Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів (6651000)	Національне агентство з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів	7244,3	1,752	—
у т.ч.:				
організаційне забезпечення підготовки та проведення в Україні фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів (6651010/0810)	—//—	8,8	0,002	0,121
будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонт автодоріг (6651090/0456)	—//—	3132,5	0,757	43,241
виконання Державної цільової програми з питань підготовки та проведення Чемпіонату (6651250/0470)	—//—	3030,4	0,733	41,832
заходи з підготовки та проведення в Україні фінального турніру Чемпіонату Європи 2015 року з баскетболу (6651290/0470)	—//—	10,0	0,002	0,138
<i>Загальна сума видатків за визначеними сферами туристичної галузі (млн. грн.) та їх відсоток у видатках Бюджету</i>	—	6491,5	1,569	—

Джерело: * – складено за даними Додатку 3 [4].

Необґрунтованим можна визнати й реорганізацію профільного центрального відомства, що за функціональним призначенням повинно забезпечувати розвиток туристичної галузі в Україні – Міністерство культури і туризму України. Замість цього було утворено Державне агентство України з туризму та курортів. За такою реорганізацією, замість видатків, які отримувало профільне Міністерство у 2009 р. в обсягах 1366,3 млн. грн., серед яких безпосередньо для розвитку галузі було використано 360,1 млн. грн., та тих, що воно отримало у 2010 р. в обсягах 1637,4 млн. грн., Державній агенції України з туризму та курортів із Державного Бюджету України 2012 р. було виділено лише 6,8 млн. грн. для фінансування лише 2 заходів, замість 4 та 6, які здійснювалися профільним міністерством відповідно у 2009-2010 рр. [5, 6].

Не менш гострою є проблема «розпорошеності» видатків Державного Бюджету України у 2012 р. між різними структурами на заходи, що безпосередньо впливають на розвиток туристичної галузі в Україні. Так, серед 7 структур, яким було виділено кошти з Бюджету на 2012 р., та які могли бути використаними для розвитку туристичної галузі, були Апарат Верховної Ради України, Апарат Державного управління справами, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України, Державне агентство України з туризму та курортів, Національна академія аграрних наук України, Національне агентство з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проєктів. Вважаємо, що за всіма напрямками фінансування (гр. 1, табл. 1), пов'язаних із культурною, лікувальною, природно-екологічною сферами галузі, та розбудовою інфраструктури (зокрема, пов'язаної з проведенням «Євро-2012»), доцільним було б сконцентрувати фінансові ресурси в одному (профільному) органі центральної виконавчої влади.

Отже, у 2012 р. протиріччя фінансування туристичної галузі були загостреними реорганізацією профільного органу та значним скороченням видатків на здійснення ним заходів, які сприяють її розвитку. При цьому значно скорочено кількість напрямів, за якими профільний орган реалізує свої функції, та які забезпечують, у першу чергу, поліпшення культурної сфери.

Не було відновлено діяльність профільного Міністерства й у 2013 р., та, при цьому, відповідальний за розвиток галузі орган (Державне агентство України з туризму та курортів) отримало видатків із Державного Бюджету України у менших обсягах, ніж у 2012 р. [7, Додаток 3], про що свідчить проведений аналіз (табл. 2).

Порівняння структури видатків Державного бюджету України на 2013 рік (табл. 2), із попереднім періодом свідчить про прояви обґрунтованості планування видатків, і, відповідно

– пом'якшення протиріч у фінансовому забезпеченні розвитку туристичної галузі в Україні.

До таких (позитивних) підходів можна віднести:

Таблиця 2

Аналіз структури видатків Державного Бюджету України на 2013 рік, які
безпосередньо впливали на розвиток туристичної галузі*

Призначення видатків (коди Бюджету України)	Утримувач коштів за кодами бюджету	Сума, млн. грн.	Частка суми у структурі	
			Загальної суми видатків бюджету, %	Суми, що виділена отримувачу коштів, %
	1	2	3	4
<i>Видатки всього</i>	—	419378,9	100,0	100,0
Загальні витрати на діяльність ВРУ	Апарат Верховної Ради України	935,9	0,223	—
у т.ч.:				
фінансова підтримка санаторно-курортного комплексу Управління справами ВРУ (0111070/0734)	—//—	88,5	0,021	9,456
Загальні витрати на діяльність КМУ (0411000)	Секретаріат Кабінету Міністрів України	334,5	0,079	—
у т.ч.:				
забезпечення діяльності Українського інституту національної пам'яті (0411140/0840)	—//—	5,7	0,001	1,704
Загальні витрати на діяльність Міністерства культури України (1801000)	Міністерство культури України	2460,1	0,587	—
у т.ч.:				
утримання Апарату Міністерства (1801000)	—//—	2302,6	0,549	93,598
фінансова підтримка національних театрів (1801110/0821)	—//—	533,9	0,127	23,187
фінансова підтримка національних та державних художніх колективів, концертних і циркових організацій (1801120/0822)	—//—	379,3	0,083	15,418
субвенція м. Києву на роботи на Старокиївській горі – пам'ятки археології і національного значення «Дитинець стародавнього Києва VIII-X ст. з фундаментом Десятинної церкви X ст.» (1811020/0180)	—//—	40,0	0,009	1,626
Загальні витрати на діяльність	Міністерство	758,8	0,181	—

Економіка. Управління. Інновації. Випуск № 2 (12), 2014

Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України (2750000)	регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України			
у т.ч.:				
утримання Апарату Міністерства (2751000)	—//—	675,2	0,161	88,983
проведення протизсувних заходів інженерного захисту, протиаварійних та ремонтно-реставраційних робіт на території Києво-Печерської Лаври (2751800/0827)	—//—	17,0	0,004	2,240
Загальні витрати на діяльність Міністерства аграрної політики та продовольства України (2800000)	Міністерство аграрної політики та продовольства України	8721,2	2,080	—
у т.ч.:				
утримання Апарату Міністерства (2801000)	—//—	4699,5	1,121	53,886
проведення державних виставкових заходів у сфері агропромислового комплексу (2801290/0421)	—//—	3,8	0,001	0,044
Загальні витрати на діяльність Державного агентства України з туризму та курортів (3109000)	Державне агентство України з туризму та курортів	6,4	0,002	—
у т.ч.:				
керівництво та управління у сфері туризму та курортів (3109010/0470)	—//—	4,4	0,001	68,750
фінансова підтримка розвитку туризму, створення умов безпеки туристів, розбудови туристичної інфраструктури міжнародних транспортних коридорів та магістралей в Україні (3109020/0470)	—//—	2,0	0,001	31,250
Загальні витрати на діяльність Міністерства молоді та спорту України (3400000)	Міністерство молоді та спорту України	941,1	0,224	—
у т.ч.:				
функціонування Музею спортивної слави (3401030/0824)	—//—	0,3	—	0,032
субвенція з Державного Бюджету місцевим бюджетам Донецької області на підготовку спортивних об'єктів, на яких проводитиметься юнацький чемпіонат світу з легкої атлетики у 2013 році (3411160/0180)	—//—	35,8	0,009	3,804

Загальні витрати на діяльність Національної академії аграрних наук України (6591000)	Національна академія аграрних наук України	707,4	0,169	—
у т.ч.:				
збереження природно-заповідного фонду в біосферному заповіднику «Асканія-Нова» (6591100/0520)	—//—	12,1	0,003	1,710
Витрати у діяльності Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проєктів (6651000): - заходи з підготовки та проведення в Україні фінального турніру Чемпіонату Європи 2015 року з баскетболу (6651290/0470)	Національне агентство з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проєктів	200,0	0,048	—
Загальна сума видатків за визначеними сферами туристичної галузі (млн. грн.) та їх відсоток у видатках Бюджету	—	3675,4	0,306	—

Джерело: * – складено за даними Додатку 3 [7].

– виділення видатків цілеспрямованим засобом для проведення заходів у конкретних регіонах – з урахуванням необхідності розвитку туристичної галузі у регіональній сфері – для проведення робіт на Старокиївській горі м. Києва в обсягах 40 млн. грн., та проведення юнацького чемпіонату світу з легкої атлетики у м. Донецьку в обсягах 35,8 млн. грн. відповідно через Міністерство культури України та Міністерство молоді та спорту України;

– відновлення функцій профільного Міністерства, що повинно за своїм функціональним призначенням сприяти розвитку туристичної галузі (Міністерство культури України), поруч із збереженням напрямів фінансування через Державне агентство України з туризму та курортів;

– передбачення у захищених статтях видатків Бюджету (міжбюджетних трансферах) Додатку 7 [7] субвенції на консервацію, сучасну музеефікацію та проведення археологічних досліджень на Старокиївській горі з цілеспрямованим фінансуванням регіонального (місцевого) бюджету м. Києва.

Отже, у 2013 році процес фінансового забезпечення розвитку туристичної галузі в Україні через розподіл видатків Державного бюджету України має низку переваг, порівняно з його організацією у 2012 р., та дозволяє частково пом'якшити протиріччя з урахуванням

регіональної сфери. Однак, при цьому, самі протиріччя залишаються не усунутими, оскільки: як і у попередні періоди, у 2013 р. залишаються проблеми «розпорошеності» видатків Державного бюджету України між різними Міністерствами та відомствами центральних органів законодавчої та виконавчої влади, через які здійснюється фінансування визначених сфер галузі, загальна кількість яких склала вісім; як і у попередньому році, загальна сума державних видатків за визначеними сферами туристичної галузі залишається занадто незначною (3625,4 млн. грн. на рік, або 0,306% у структурі видатків Державного Бюджету України на 2013 рік); як і у попередньому році, профільне Міністерство (у 2013 р. – Міністерство культури України) витрачає більшу частку фінансових ресурсів на утримання власне Апарату Міністерства, а не розвиток сфер галузі, а кількість напрямів фінансування конкретних заходів, навіть із урахуванням тих, які здійснює Державне агентство України з туризму та курортів, залишається незначною.

Висновки. Аналізуючи протиріччя у державному регулюванні міжбюджетних відносин при формуванні політики розвитку туристичної галузі в Україні та, зокрема – на регіональному рівні, визначено наступні проблеми, що простежуються зі змісту структури видатків Державного бюджету України на 2012-2013 рр.:

По-перше, при плануванні видатків Державного бюджету України відсутні механізми їх розподілу за принципом цілеспрямованого фінансування галузі у регіональному розрізі, про що свідчить структура Бюджетів у 2012-2013 рр. [4, 7].

По-друге, розподіл видатків Державного Бюджету України протягом періоду дослідження здійснюється через різні структури (органи законодавчої та центральної виконавчої влади), без урахування потреб регіонів у них. При цьому, сума цих видатків є незначною.

По-третє, утримувач коштів в особі профільного відомства значну частку видатків використовує на утримання центрального апарату, а не на розвиток галузі.

Таким чином, на основі проведеного дослідження доведено суттєве протиріччя державного регулювання розвитку туристичної галузі в частині розподілу державних видатків із урахуванням регіональної сфери, що загострюється їх «розпорошенням» між різними структурами, відсутністю та недостатнім обсягом цілеспрямованого фінансування на регіональному рівні, використанням більшої частини коштів не за конкретними напрямами поліпшення сфер галузі, а на утримання власного апарату управління профільного керуючого органу.

Встановлені протиріччя є наслідком неефективної державної політики розвитку туристичної галузі України та відсутності скоординованих дій між центральними та

регіональними органами виконавчої влади, що повинні здійснювати регулювання процесів у ній на основі фінансового забезпечення.

Відтак, перспективними напрямками подальших досліджень є розробка пропозицій органам законодавчої, центральної та регіональної виконавчої влади щодо впорядкування механізму формування видатків Державного бюджету України для розвитку туристичної галузі з урахуванням потреб регіонів та концентрації фінансових ресурсів на ці цілі у профільному органі. Над вирішенням цієї науково-практичної проблеми сьогодні працюють вчені-економісти кафедри менеджменту і адміністрування Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка.

Список використаної літератури:

1. Кравчук І. В. Організаційно-економічний механізм управління розвитком сфери туристичних послуг України / Кравчук Ірина Валеріївна: Дис. канд. екон. наук за спец. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Львів: Національний університет імені Івана Франка, 2011. – 218 с.
2. Леонт'єва Ю. Ю. Формування та реалізація стратегії розвитку регіональної туристичної дестинації / Леонт'єва Юлія Юріївна: Дис. канд екон. наук за спец. 08.00.05 – Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. – Харків; Харківська національна академія міського господарства, 2010. – 195 с.
3. Семенов В. Ф. Державне регулювання та управління регіональним розвитком туризму / В. Ф. Семенов // Економіка и управление. – 2010. – № 1 – С. 40-44.
4. Закон України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, №24-35, с. 414.
5. Закон України «Про Державний бюджет України на 2009 рік // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2009, №20, №21-22, с. 269.
6. Закон України «Про Державний бюджет України на 2010 рік» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 22-22, с. 263.
7. Закон України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 5-6, с. 60.

**ЧЕРНЫШ И. В. ПРОТИВОРЕЧИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО
ФИНАНСИРОВАНИЯ ТУРИСТИЧЕСКОЙ СФЕРЫ В УКРАИНЕ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ
АСПЕКТ**

В статье дана оценка формирования и распределения расходов Государственного бюджета Украины в 2012-2013 гг. для обеспечения развития туристической отрасли с учетом регионального уровня развития национальной экономики, определены противоречия их распыленности и необоснованного распределения между различными ведомствами центральных органов законодательной и исполнительной власти указано на неэффективное использование профильным органом, доказано существование проблемы распределения расходов без учета потребностей регионов в развитии туристической отрасли.

Ключевые слова: затраты, государственное финансирование, Государственный бюджет, регион, туристическая отрасль.

**CHERNYSH I. V. CONTRADICTIONS OF PUBLIC FUNDING TOURISM
INDUSTRY IN UKRAINE: A REGIONAL PERSPECTIVE**

The article gives the estimation of formation and distribution of the State Budget of Ukraine for 2012 and 2013 years expenditures to ensure the development of the tourism industry on the basis of the regional level of the national economy; it was defined the conflict of dispersion unreasonable distribution between different departments of central legislative and executive powers, and inefficient use of specialized authority; it was proven cost-sharing problem without needs of regions in tourism development.

Keywords: costs, public funding, the budget, region, tourist industry.